

Bemærkninger til lovforslaget

Statens Kunstfond blev oprettet ved enstemmig vedtagelse i folketinget af lov nr. 170 af 27. maj 1964. Den har således nu virket i en lille snes år. Dette er tilstrækkelig lang en periode til, at historiens domstol klart må give medhold til de 25.000 Rindal-underskrifter fra 1965: Lødheden i dansk kunst er i al fald ikke blevet større end før 1964. Det er derfor en forfejlet idé, at de, som pukler i produktionen, tvinges til at tolde af deres surt erhvervede løn, for at magtapparatet kan uddele arbejdernes indtjening som gaver til de kunstnere, der er statsapparatet velbehagelige.

Heri er i og for sig ikke noget overraskende. Såvel logisk tænkning som de historiske erfaringer tilsiger, at når de kunstnere, der må tippes at kunne præstere noget værdifuldt, skal findes, er det ikke nogen god idé at lade det etablerede magtapparat sidde på udvælgelsesprocessen. Dels bevidst, dels ubevidst vil der altid hos de etablerede klikker, der skal uddele den slags nådegaver, være en tilbøjelighed til at foretrække kunst, der peger mod fortiden, fremfor kunst, der peger mod fremtiden. Og dermed forskertses et af kunstens vigtigste adelsmærker: at indivi brede masser i forudannelser om morgendagens realiteter og derigennem engagere offentligheden til debatter, hvor der skånselsløst sættes spørgsmålstegn ved, om det etablerede magtapparat har overlevet sig selv gennem udfordrende nye holdninger og pillen ved fastgroede forestillinger. Den forargelsesskabende holden sindet åbent er lykken såvel for den enkelte som for samfundet, men mulighederne herfor stivner i kunstfondens konformitets-forkalkninger.

Dertil kommer, at enhver statstilskudsordning utilbageviseligt åbner ladeporte for uimodståelig personlig og organisatorisk pression fra magthavernes venner.

Over for dette samfundsundergravende Gulag-perspektiv fjernt fra nordiske og vestlige frimands-idealere står fremskridtsrecepten: at lade kunsten trives i frihed, så alle kunstnere får lige udgangspunkt. Ideen med Statens Kunstfond betyder jo nemlig ikke blot, at det bliver de mindre lodige, som favoriseres, men også, at de mere lødi-

ge simpelt hen ikke kan slå igennem i konkurrencekampen, når forudsætningen for, at man kan producere en film, fremstille en skulptur eller skrive en bog, efterhånden reelt er blevet, at det offentlige magtapparat (for bogens vedkommende Indbindingscentralen) giver den pågældende selektiv støtte. Gennem ja'er og nej'er til pengeansøgninger statsdirigeres menneskene. De, der ikke får ja, får et sådant handicap, at de som »uanerkendte« ofte udelukkes fra at slå igennem på det danske parnas, der jo under alle omstændigheder vil være af såre begrænset størrelse som følge af nationens lidenhed. Når kunstfonden udefryser nogen, som har talent, er det altså langt fra givet, at der også findes talent hos dem, fondsledelsen i stedet forkæler. Modsat denne nepotisme-styring siger fremskridtspartiet ja til den kunstneriske frihed og mangfoldighed, men nej til de forvredne kunstigheder, der uomgængeligt bliver følgen af det offentlige kunst»støtte«. Enhver statstøtte til kulturelle aktiviteter vil i praksis uundgåeligt begunstige den såkaldte elite-overklasse på bekostning af det folkelige og fremadrettede. En kultur, der alene kan eksistere ved kunstige indsprøjtninger af skatteydermidler, er ikke nogen levedygtig kultur. Ja, den fortjener slet ikke navnet kultur.

Fremskridtspartiet vil tilvejebringe gode blomstrings- og vækstmuligheder for kunsten på den måde, at der spares en lang række offentlige udgifter (hvoraf kunstfonden blot er en enkelt), så indkomstskatetrykket kan nedsættes. Det vil igen betyde fuld beskæftigelse i samfundet og vel at mærke på vilkår, at den enkelte kan beholde sin lønindtjening til eget formål.

Det lige udgangspunkt for alle sikres herved gennem, at den, der vil virke kunstnerisk, meget let kan gøre det ved at tage et arbejde nogle få måneder og af de herigennem indtjente midler få den fornødne ro til sin kunstneriske skabergerning. Z-folk foretrækker den arbejdsglæde og indre harmoni, som selvhjulpethed tilvejebringer i stedet for den nuværende tingenes tilstand, der giver enorme ytringsfriheds-forspring til den, der udviser størst sleskhed og magthavertilpasning og lader sig inde-